

nr 71

Dolnośląski Ośrodek
Doskonalenia
Nauczycieli
we Wrocławiu
Filie w Jeleniej
Górze, Legnicy,
Wałbrzychu

skrypty belfra

dr Jolanta Horyń

**Babcia i Dziadek – misja specjalna,
wiedza od serca powszechnie znana**

♥ Babcia i Dziadek ♥
Misja Specjalna

Co w znajdziesz w Internecie o Babci i Dziadku?

Zamiast wstępu krótka opowieść wygenerowana przez sztuczną inteligencję (ang. artificial intelligence AI) na moje pytanie: **Czy możesz mi przygotować esej o babci dziadku?**

Źródło: <https://tataprezes.pl/dzieci/jak-wspaniale-miec-babcie-i-dziadka/>

W niewielkiej wiosce, gdzie każdy dzień był jak poprzedni, nikt nie spodziewał się, że

dwoje zwykłych seniorów może stać się bohaterami niezwyklej przygody. Babcia Ewa i Dziadek Jan byli znani ze swojego spokojnego życia, miłości do ogrodnictwa i niekończących się historii z młodości. Pewnego ranka, gdy tylko pierwsze promienie słońca zaczęły muskać krople rosy na ich starannie pielęgnowanych różach, do ich drzwi zapukał mężczyzna w eleganckim, choć nieco zniszczonym płaszczu. Przedstawił się jako agent specjalny i wyjawiał, że potrzebuje ich pomocy w odnalezieniu zaginionego skarbu, który mógłby zmienić losy całego kraju. Babcia Ewa, zawsze pełna energii i gotowa do działania, nie mogła się oprzeć takiej przygodzie. Dziadek Jan, choć bardziej ostrożny, zdecydował się dołączyć, pamiętając swoje młodzieńcze lata pełne tajemnic i przygód. Razem, uzbrojeni w lornetkę, starą mapę i niezawodny instynkt babci Ewy, wyruszyli w podróż pełną zagadek i niebezpieczeństw. Misja poprowadziła przez gęste lasy, tajemnicze jaskinie i zapomniane zamki. Po drodze spotkali wielu niezwyklej sojuszników, w tym mądrego sówkę, który znał sekrety lasu oraz młodą archeolog, która podzieliła się z nimi kluczowymi wskazówkami. Niespodziewanie zostali zaskoczeni przez grupę złoczyńców, którzy również pragnęli skarbu. Rozpoczęła się dzika pogoń, pełna pułapek i zasadzek. Babcia Ewa i Dziadek Jan musieli wykorzystać cały swój spryt i doświadczenie, aby wymanewrować przeciwników. W jednej z zapierających dech w piersiach scenie, dzięki sprytnej pułapce zastawionej przez babcię, udało im się uciec na starym motocyklu, który dziadek Jan odrestaurował lata temu. Po wielu dniach pełnych wyzwań, babcia Ewa i dziadek Jan odnaleźli skarb - starożytny artefakt, który okazał się być źródłem mądrości przodków. Zamiast jednak oddać go agentowi, postanowili zachować go dla siebie i swojej wioski, wiedząc, że prawdziwa wartość tkwi w mądrości, którą można przekazać kolejnym pokoleniom. I tak, dzięki odwadze i sprytowi, babcia Ewa i dziadek Jan nie tylko przeżyli niezapomnianą przygodę, ale także przyczynili się do zachowania cennych tradycji i wiedzy. Ich misja specjalna stała się legendą, która będzie opowiadana w wiosce przez wiele lat.

25 stycznia 2024 w Dolnośląskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu odbyło się seminarium pt. „Babcia i Dziadek – misja specjalna”, które dotyczyło roli babci i dziadka w życiu rodziny.

Zgodnie ze znanym afrykańskim przysłowiem, *aby wychować dziecko, potrzeba całej wioski*. Cała wioska to my, dorośli i dzieci, którzy mamy obowiązek wziąć udział w procesie dorastania bliskich nam osób – również kolegów z grupy przedszkolnej. Żyjemy w społeczeństwie i chcemy, aby nasze dzieci doskonale radziły sobie w tym środowisku. Warto więc skorzystać z doświadczenia naszych przodków i wspólnie tworzyć środowisko, w którym dzieci mogą rozwijać się, uczyć empatii i radzić sobie w trudnych chwilach.

W polskim prawie rodzinnym istnieją różne przepisy dotyczące dziadków. W pewnych sytuacjach, takich jak śmierć rodziców wnuka, pozbawienie ich władzy rodzicielskiej, ubezwłasnowolnienie, czy zaniedbywanie obowiązków przez rodziców, dziadkowie mogą uzyskać prawo do opieki nad wnukami. Jeśli relacje między dziadkami a rodzicami są zerwane, co wpływa na brak kontaktu z wnukami, dziadkowie mają prawo sądownie uregulować relację z wnukami. W praktyce może to oznaczać odwiedziny, spotkania, czy zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu¹.

Źródło: <https://www.awebic.com/frases-de-amor-para-netos/>

Badania naukowe na temat babć i dziadków często koncentrują się na ich roli w rodzinie oraz wpływie na życie wnuków². Naukowcy zwracają uwagę na relacje z dziadkami, które mogą mieć subiektywny wpływ na jakość życia wnuków, szczególnie w rodzinach o różnej strukturze³. Warto zauważyć różnice w relacjach z babcią i dziadkiem. Badacze zauważyli, że babcie częściej koncentrują się na związkach interpersonalnych, podczas gdy dziadkowie częściej służą radą w kwestiach nauki, pracy i finansów⁴.

„Najpiękniejsze od nazywania Ciebie Mamą jest to, że moje dzieci mogą mówić do Ciebie Babciu” autor nieznany.

Na uwagę zasługuje obecne postrzeganie ról babci i dziadka przez dzisiejsze wnuczęta (tu ważny jest kontekst postrzegania silversów). Naukowcy podkreślają, że obecne dzieci postrzegają swoich dziadków jako osoby zaangażowane, towarzyskie czy zdystansowane. Niektóre badania sugerują, że dziadkowie, którzy angażują się w wychowywanie wnuków (za zgodą ich rodziców), wpisują się w filozofię „work-life balance”⁵, czyli łączenia życia zawodowego z życiem prywatnym.

Istotnym elementem procesu wychowania dzieci jest także „efekt babci”, który wskazuje wpływ na niższą śmiertelność i mniejszą zachorowalność dzieci w rodzi-

1 <https://www.prawo.pl/>

2 <https://pfp.ukw.edu.pl/>

3 Struktura rodziny to sposób, w jaki członkowie rodziny są ze sobą powiązani i organizowani. Obejmuje ona zarówno relacje między poszczególnymi osobami, jak i ich role oraz funkcje w rodzinie. Struktura ta może być różna dla każdej rodziny i zmieniać się na przestrzeni czasu zależnie od wielu czynników takich jak wiek dzieci czy sytuacja finansowa.

4 <https://pfp.ukw.edu.pl/>

5 Kwestie work-life balance są regulowane w przepisach prawa pracy. W przypadku prawodawstwa europejskiego kwestie WLB określone są w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE. W polskim prawodawstwie dyrektywa została wdrożona poprzez nowelizację w Kodeksie pracy z dnia 9 marca 2023 r. USTAWA z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw [online], orka.sejm.gov.pl.

nach wielopokoleniowych, gdzie dziadkowie odgrywają aktywną rolę⁶. Chociaż „efekt babci” jest dobrze udokumentowany, warto zauważyć, że jego intensywność i forma mogą się różnić w zależności od indywidualnych, kulturowych i społeczno-ekonomicznych czynników⁷.

Może przy tej okazji warto zastanowić się nad „efektem dziadka”, który również jest przedmiotem badań naukowych. Chociaż efekt dziadka może nie być tak szeroko rozpoznany jak „efekt babci”, to jednak istnieją dowody w życiu społecznym na to, że dziadkowie mają znaczący wpływ na życie wnucząt, zarówno pod względem emocjonalnym, jak i wychowawczym. Relacje te są złożone i zależą od wielu czynników, takich jak odległość zamieszkania, bliskość trwającej relacji, aktywność dziadków, różnice kulturowe, wiek i płeć zarówno wnuków, jak i dziadków⁸.

Źródło: https://www.tapeteos.pl/details.php?image_d=54688&mode=search

Babcia i Dziadek w rodzinie pełnią niezwykle ważną rolę. Są oni łącznikiem między przeszłością a przyszłością, są strażnikami rodzinnych tradycji i historii. To oni często opowiadają wnukom o dawnych czasach, ucząc ich wartości i przekazując wiedzę, która była przekazywana z pokolenia na pokolenie. Babcia jest często sercem rodziny, opiekunką, która troszczy się o dobrostan domowników, gotuje ulubione potrawy i zapewnia poczucie bezpieczeństwa. Jej mądrość i intuicja są nieocenione w radzeniu sobie z codziennymi wyzwaniami. Dziadek z kolei jest często postrzegany jako postać autorytatywna, która dzieli się swoim doświadczeniem życiowym i mądrością. Jest opowieścią żyjącą, pełną przygód i lekcji, które mogą inspirować młodsze pokolenia. Razem, Babcia i Dziadek, są skarbnicą wspomnień i uczuć, które wzmacniają więzi rodzinne i przyczyniają się do poczucia ciągłości i tożsamości. Ich obecność w życiu wnuków może mieć ogromny wpływ na ich rozwój emocjonalny i społeczny, a także na kształtowanie charakteru i wartości.

Babcia dla wnuków pełni wiele ważnych ról i wykonuje różnorodne czynności, które wzbogacają ich życie i wzmacniają rodzinne więzi. Babcia często dzieli się z wnukami opowieściami z własnego dzieciństwa lub bajkami, które uczą ważnych lekcji życiowych. A teraz parę przykładów z mojego doświadczenia bycia wnuczką i teraz babcią.

Po pierwsze, nauka tradycyjnych umiejętności: babcia może uczyć wnuki gotowania, pieczenia, szycia, ogrodnictwa czy innych tradycyjnych zajęć. **Po drugie, przekazuje wartości i wiedzę:** babcia jest źródłem mądrości i doświadczenia, które przekazuje młodszemu pokoleniu. **Po trzecie, pomaga w nauce:** babcia pomaga wnukom w odrabianiu lekcji lub uczeniu się nowych rzeczy. **Po czwarte, organizuje wspólne aktywności:** babcia może organizować gry, zabawy czy wycieczki, które zbliżają i bawią całą rodzinę. **Po piąte, wspiera emocjonalnie:** babcia jest wsparciem w trudnych chwilach, słucha, pociesza i daje rady. **Po szóste, świętuje sukcesy:** babcia cieszy się z osiągnięć wnuków i celebrowa ważne momenty w ich życiu. Babcia pełni tę misję specjalną, czyli jest jak skarbnica pełna ciepła, miłości i opieki oraz wzbogaca życie wnuków swoją obecnością.

A co specjalnego dla wnuków może zrobić dziadek? Podejmuje on niezwykle cenne aktywności z wnukami, np.: **opowiada historie:** dziadek często jest znako-

⁶ Zjawisko dotyczy takich zagadnień, jak: wsparcie społeczne, przekazywanie wiedzy, opieka nad wnukami, wpływ na zachorowalność i śmiertelność oraz rola w rodzinie wielopokoleniowej - babcie często są integralną częścią rodzin wielopokoleniowych, które są uważane za bardziej odporne na stresy i zmiany życiowe.

⁷ <https://blog.myheritage.pl/historia/efekt-babci-jak-bardzo-babcie-sa-niezbledne-dla-przetrwania-ludzkiej-rasy/>

⁸ <https://pfp.ukw.edu.pl/>

mitym gawędziarzem, który dzieli się z wnukami historiami z przeszłości, w tym opowieściami o rodzinie i przygodach z młodości; **uczy praktycznych umiejętności**: może uczyć wnuków rzemiosła, napraw domowych, wędkowania, majsterkowania, a nawet prostych napraw samochodowych; **przekazuje życiową mądrość**: dziadek może przekazywać wnukom życiowe lekcje i wartości, takie jak uczciwość, ciężka praca i wytrwałość; **bierze udział w zabawach**: dziadek może spędzać czas na wspólnych grach, sportach lub innych aktywnościach, które wzmacniają więzi i budują wspomnienia; **może być wsparciem emocjonalnym**: dziadek może być osobą, do której wnuki zwracają się po radę, wsparcie lub pocieszenie; **celebrytuje ważne momenty**: dziadek często bierze aktywny udział w świętowaniu sukcesów i ważnych wydarzeń w życiu wnuków. Resumując: dziadek pełniąc swoją misję specjalną jest mądrym mentorem i lojalnym przyjacielem, który wnosi do życia wnuków bezcenną wiedzę, opiekę i miłość.

Wnuki na całym świecie składają życzenia swym babciom i dziadkom w różnych terminach⁹. W Niemczech Święto Babci obchodzi się od 2010 w drugą niedzielę października. Dzień Dziadka nie jest tam obchodzony w ogóle, ale przy okazji obchodów Dnia Babci, który nosi nazwę Omatag. We Francji Dzień Babci od 1987 roku obchodzi się w pierwszą niedzielę marca. Tego dnia, poza tradycyjnymi laurkami i upominkami, organizuje się także pochody na cześć babć, tzw. Mamif'estation, oraz spotkania z babciami przy cieście dla babci i kawie – najlepiej Café Grand'Mère (kawa babci). W Stanach Zjednoczonych Narodowy Dzień Dziadków (Babci i Dziadka razem) obchodzony jest w całych Stanach od 1978 roku, wcześniej świętowano je tylko w Wirginii Zachodniej. Dzień ten obchodzony jest w pierwszą niedzielę po święcie pracy (Labour Day – obchodzone w pierwszy poniedziałek września). Święto Dziadków w Stanach Zjednoczonych ma swój hymn – „A Song For Grandma And Grandpa” i symbol – kwiat niezapominajki dla dziadków. Tego dnia wiele uwagi poświęca się losowi starszych ludzi, organizuje się uroczystości w kościołach i domach spokojnej starości. W rodzinnym gronie upamiętnia się Dziadków podczas uroczystych posiłków lub przy grillu. Dzień Babci w Kanadzie obchodzony jest dokładnie tak jak w Stanach Zjednoczonych. Kanadyjczycy świętują Dzień Babci i Dziadka jednego dnia i określają go mianem National Grandparents Day. Święto to przypada w drugą niedzielę września. Grecy obchodzą Dzień Babci i Dzień Dziadka 1 października. Tego dnia w Grecji obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Osób Starszych. We Włoszech Dzień Babci i Dziadka (La festa dei nonni) obchodzony jest od 2005 roku. Warto dodać, że we Włoszech 2 października w Kościele Katolickim obchodzone jest święto Aniołów Stróżów, a dziadkowie są właśnie takim Aniołami Stróżami dla swoich wnuków.

Dzień Babci i Dziadka to wyjątkowa okazja do celebracji tego faktu w placówkach oświatowych, która może odbywać się w atmosferze wzajemnej radości i dumy. Dzień Babci i Dziadka to nie tylko okazja do świętowania, ale też do nauki i budowania mostów między pokoleniami. Przy wsparciu pedagogów dzieci mogą przygotować szereg twórczych i zabawnych aktywności, oto niektóre propozycje

- **Występy artystyczne**, kiedy dzieci przygotowują wiersze, piosenki i tańce, które prezentują swoim babciom i dziadkom.
- **Kreatywna zabawa w fotobudce**, gdzie poprzez dobór strojów (kapelusze, szale, maski, peruki) oraz obopólne rozmowy mogą poznać historie babci i dziadka, kiedy sami byli dziećmi.
- **Konkursy, quizy o wnuczkach i wnukach**, tzn. dziadkowie odgadują, o którym wnuczku mowa na podstawie przygotowanych pytań. Przykładowe zabawy: „Kto to powiedział?”, tzn. dziadkowie z zamkniętymi oczami muszą rozpoznać głos swojego wnuczka lub wnuczki; „Jaka to melodia?”, tzn. dziadkowie odgadują, jakie to znane piosenki na podstawie fragmentów utworów.

⁹ <https://mamotoja.pl/rodzina/swieta-i-uroczystosci/dzien-babci-na-swiecie-i-w-polsce-21957-r1/#dzien-babci-na-swiecie>

- **„Burza mózgów”**, tzn. dzieci dziękują babciom i dziadkom za miłość i cierpliwość, wymieniając piękne słowa.
- **Portrety słowem i obrazem**, kiedy dzieci tworzą portrety swoich babć i dziadków przy użyciu farb, kolorowych kredek lub gliny; następnie piszą krótkie opowiadania, wiersze lub opisy, które odnoszą się do swoich najbliższych.
- **Opowieści**, podczas których dzieci zapraszają swoich dziadków do klasy (lub online), aby opowiedzieli im o swoim dzieciństwie, zabawach, które pamiętają. To świetna okazja, aby dowiedzieć się więcej o historii swojej rodziny i różnicach między pokoleniami.
- **Wspólne czytanie bajek** lub książek ulubionych przez wnuki oraz babcie i dziadków.
- **Wystawa wytworów dziecięcych** (prace plastyczne i teksty), które mogą być prezentowane w klasie lub na szkolnym korytarzu, a mini-wernisaż może stać się ważnym wydarzeniem w szkolnym kalendarzu, celebrującym rodzinę i międzypokoleniowe więzi.

A co wnuki mogą indywidualnie zrobić dla Babci i Dziadka? Pomysłowe wnuki (z pomocą rodziców i nauczycieli) mogą zrobić wiele rzeczy, aby sprawić radość swojej Babci i Dziadkowi na przykład:

- **spędzić czas razem** - wnuki mogą zaplanować wspólne aktywności, takie jak układanie puzzli, gry planszowe, czy klocki; wycieczki czy wspólne oglądanie meczów;
- **pomagać w codziennych obowiązkach** – wnuki mogą pomóc w przygotowywaniu posiłków lub upieczeniu ciasta, a nawet nauczyć się robótek ręcznych; mogą pomóc w pracach ogrodowych, naprawach domowych, czy nawet w nauce obsługi nowych technologii.
- **zaproponować aktywność na świeżym powietrzu** - wnuki mogą zaproponować wyjście do kina, teatru, centrum nauki, muzeum, czy wycieczkę do lasu, pójść na ryby, czy wspólny trening sportowy;
- **przygotować prezent dla Babci** - wnuki mogą wykonać ręcznie zrobione rękodzieła, jak: laurka, wazon ze słoika, rysunek z odciskiem dłoni, czy kartka z makaronem kokardki, etc.
- **przygotować prezent dla Dziadka** - wspólne projekty majsterkowania, np. budowanie modeli samolotów, statków, czy domków dla ptaków może być świetnym sposobem na spędzenie czasu i nauki nowych umiejętności;
- **słuchać muzyki lub gry na instrumentach** - jeśli babcia czy dziadek lubią muzykę, wspólne słuchanie ulubionych utworów lub nauka gry na instrumencie;
- **oglądać stare filmy lub albumy ze zdjęciami** - to doskonała okazja do wspomnień i poznania historii rodziny;
- **uczestniczyć w lokalnych wydarzeniach** - wizyta na festynie, targu, czy wystawie;
- **nauka i wymiana umiejętności** - dziadek może nauczyć wnuki tradycyjnych umiejętności, takich jak wędkowanie, szachy, czy nawet podstaw mechaniki; a wnuki uczą umiejętności obsługi urządzeń TIK.

Ale najważniejsze jest spędzenie czasu razem i dzielenie się miłością i uśmiechem, który jest największą nagrodą i buduje trwałe wspomnienia. Łączenie więzi międzypokoleniowych wynika też z aktywności oraz potrzeb osób dorosłych, w tym szczególnie „silversów”¹⁰, którzy zgodnie z obecnym trendem nadal po-

¹⁰ <https://www.karierawfinansach.pl/arttykul/raporty/silvers-na-rynku-pracy-charakterystyka-pokolenia>
Mianem „silversów” zwykło się nazywać osoby, które ukończyły 50. rok życia. To kolejne, obok millennial-sów, baby boomersów i pokoleń X, Y, Z, pokolenie, które coraz częściej pojawia się w kontekście rynku pracy. Jego nazwa odnosi się do siwego koloru włosów, który – stereotypowo – mają osoby w tym wieku. Określenie to jest łagodniejszą wersją „seniora”, z którym dzisiaj zazwyczaj wiąże się skojarzenia emerytowanego dziadka, czy babci na bujanym fotelu. W przeciwieństwie do nich, „silvers” to osoby aktywne zawodowo.

zostają aktywni zawodowo i społecznie. „Siversi” mają do dyspozycji wiele różnorodnych aktywności, które dostosowują do swoich zainteresowań i możliwości fizycznych. Te aktywności można połączyć z aktywnością i zainteresowaniami wnuków.

Warto również zwrócić uwagę na programy rządowe wspierające aktywność seniorów, takie jak „Senior+” czy „Aktywni+”, które oferują różnorodne formy aktywizacji. Każda aktywność może być dostosowana do indywidualnych potrzeb i preferencji, co jest kluczem do czerpania z niej radości i korzyści. Przykładem może być „edukacja przez całe życie”, którą dla „siversów” zapewniają Uniwersytety Trzeciego Wieku, oferujące szeroki zakres kursów i wykładów pozwalających na rozwijanie wiedzy i umiejętności. Zajęcia grupowe czy warsztaty w Klubach Seniora, gdzie zainteresowani mogą spotkać rówieśników i wspólnie spędzać czas zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i potrzebami¹¹. Ważne jest, aby aktywności były dostosowane do zdrowia i zainteresowań seniora, a także aby przynosiły radość i satysfakcję.

Oto przykłady działalności Babci i Dziadków do wykorzystania w warunkach edukacyjnych dla budowania więzi międzypokoleniowych (spotkania z seniorami w przedszkolach i szkołach) oraz relacji rodzinnych:

- **aktywności artystyczne:** malowanie, rysowanie, decoupage, scrapbooking, czy origami to świetne sposoby na rozwijanie kreatywności i manualnych umiejętności;
- **rękodzieło:** szydełkowanie, robienie na drutach, haftowanie, czy szycie;
- **ogrodnictwo:** uprawianie kwiatów lub ziół, zarówno w ogrodzie, jak i w domu, może przynieść wiele satysfakcji i pozytywnie wpłynąć na samopoczucie;
- **aktywność fizyczna:** spacer, nordic walking, gimnastyka, joga, taniec, czy pływanie to aktywności, które pomagają utrzymać dobrą kondycję fizyczną i poprawiają nastrój;
- **gry umysłowe:** krzyżówki, sudoku, czy gry planszowe to doskonałe sposoby na utrzymanie sprawności intelektualnej.
- **fotografia:** seniorzy mogą odkrywać fotografię jako sposób na dokumentowanie świata wokół siebie i wyrażanie siebie artystycznie;
- **pisanie:** prowadzenie dziennika, pisanie wspomnień lub tworzenie poezji to świetne sposoby na zachowanie wspomnień i dzielenie się doświadczeniami;
- **kursy komputerowe:** nauka obsługi komputera lub tabletu może otworzyć seniorom dostęp do nowych technologii i umożliwić komunikację z rodziną online;
- **wolontariat:** udział w wolontariacie może przynieść poczucie celu i satysfakcji, a także pozwolić na nawiązywanie nowych znajomości;
- **podróże:** krótkie wycieczki lub dłuższe podróże mogą być wspólnym sposobem na odkrywanie nowych miejsc i kultur;
- **kluby tematyczne:** dołączenie do klubów, takich jak klub książki, klub filmowy, czy klub ogrodniczy, może być okazją do rozmów i dzielenia się pasjami.
- **zajęcia kulinarne:** uczestnictwo w warsztatach gotowania lub pieczenia może być przyjemnym sposobem na naukę nowych przepisów i smaków.

¹¹ <https://senior.gov.pl/>

Zgodnie z misją edukacji, budowanie relacji międzypokoleniowych to także realizacja podstawy programowej (w tym literatury dziecięcej), wskazującej na różnorodne relacje między babcią a wnukami oraz dziadkiem a wnukami, od ciepłych i bliskich do bardziej skomplikowanych. Literatura dziecięca często podkreśla ważną rolę, jaką dziadkowie odgrywają w rodzinach i społeczeństwie¹². Warto wymienić kilka pozycji do wykorzystania podczas zajęć edukacyjnych¹³:

- „Basia i dziadkowie” – część serii o przygodach rezolutnej dziewczynki.
- „Maks jedzie do babci i dziadka” – z serii Mądra Mysz, opowiada o weekendzie spędzonym u dziadków.
- „Wakacje u dziadków” – historia o wakacjach trójki dzieci u babci i dziadka na wsi.
- „Co babcia i dziadek śpiewali, kiedy byli mali” – śpiewnik zawierający piosenki znane z dzieciństwa dziadków.
- „Babcia na jabłoni” – opowieść o chłopcu, który wymyśla sobie babcię.

Źródło: <https://mamotoja.pl/rodzina/swieta-i-uroczystosci/ksiazki-o-babci-i-dziadku-30706-r1/>

Podsumowując rozważania na temat misji specjalnej babci i dziadka, warto zauważyć, że relacje międzypokoleniowe przynoszą wiele korzyści zarówno dla osób starszych, jak i młodszych¹⁴.

Po pierwsze, u osób starszych powodują zwiększenie energii, witalności i motywacji: Kontakt z młodszymi osobami może być inspirujący i energetyzujący; następuje poprawa stanu emocjonalnego, Dziadkowie czują się otoczeni opieką i zauważeni przez społeczeństwo; wzrasta ich samoocena, możliwość dzielenia się doświadczeniem i wiedzą sprawia, że czują się użyteczni i wartościowi (szacunek do starszych pokoleń i mądrość życiowa seniorów).

Po drugie, młodszy mogą uczyć się od starszych, korzystając z ich bogatego doświadczenia życiowego i wiedzy; dokonuje się przełamywanie stereotypów, bo wymiana międzypokoleniowa pomaga w rozumieniu i akceptacji różnic między pokoleniami; następuje rozwój umiejętności społecznych; kontakty międzypokoleniowe uczą empatii, szacunku i komunikacji międzyludzkiej.

Po trzecie, dla społeczeństwa, bo relacje międzypokoleniowe sprzyjają budowaniu silniejszych więzi społecznych i wspierają integrację społeczną; współpraca międzypokoleniowa może przyczynić się do rozwiązywania problemów społecznych i lokalnych, a korzyści te są wzajemne i przyczyniają się do budowania społeczeństwa bardziej zintegrowanego i dostępnego dla wszystkich jego członków.

Misja specjalna babci i dziadka w edukacji wnuków jest wielowymiarowa i obejmuje różne aspekty, od wsparcia emocjonalnego po edukacyjne. Dziadkowie często zapewniają wnukom poczucie bezpieczeństwa i stabilności, co jest ważne dla ich rozwoju emocjonalnego i edukacyjnego. Dziadkowie są źródłem wiedzy o historii rodziny i lokalnej społeczności, co wzbogaca edukację wnuków. Dziadkowie mogą pomagać wnukom w odrabianiu lekcji czy udzielaniu korepetycji, co wspiera ich rozwój edukacyjny. Dziadkowie przekazują wnukom zasady moralne i etyczne, kształtują ich cechy osobowości i pomagają rozwijać umiejętności społeczne. Dziadkowie często pełnią funkcję opiekunczą, zaspokajając podstawowe potrzeby wnuków, co pozwala wnukom skupić się na nauce. Dziadkowie mają więc znaczący wpływ na edukację wnuków, nie tylko poprzez bezpośrednią pomoc w nauce, ale także przez bycie wzorem do naśladowania i źródłem mądrości życiowej.

¹² <https://lubimyczytac.pl/>

¹³ <https://mamotoja.pl/>

¹⁴ <https://akademiarodziny.wzp.pl/>

Na zakończenie dialog ze sztuczną inteligencją o relacjach rodzinnych.

- JA (autorka artykułu) do AI (sztuczna inteligencja):

Czy chciałbyś mieć Babcię i Dziadka?

- AI do mnie¹⁵: Jako asystent AI, nie mam uczuć ani relacji rodzinnych, więc nie mam możliwości chcenia mieć babcię czy dziadka. Ale mogę pomóc w tworzeniu historii lub rozmowie na temat babć i dziadków, jeśli chcesz. 😊

- JA do AI: Czy możesz mi przygotować krótki esej o babci i dziadku?

- AI do mnie:

Babcia i dziadek to postacie, które często pełnią ważną rolę w opowieściach i legendach, będąc symbolem mądrości, opieki i tradycji przekazywanych z pokolenia na pokolenie.

Oto krótka historia o babci i dziadku, którzy mieli wyjątkowy związek z leśną koniczyną. W małej wiosce, na skraju zaczarowanego lasu, żyli sobie babcia i dziadek. Byli oni strażnikami dawnych opowieści i sekretów, które skrywał las. W ich ogrodzie rośla niezwykła koniczyna czterolistna, o której mówiło się, że przynosi szczęście. Babcia, znana ze swoich zielarskich umiejętności, często używała listków koniczyny do przyrządzania eliksirów i naparów, które leczyły różne dolegliwości mieszkańców wioski. Dziadek zaś był opiekunem lasu i przyjacielem wszystkich jego mieszkańców. To on pierwszy odkrył magiczną koniczynę i nauczył babcię, jak z niej korzystać. Pewnego dnia, kiedy wioska była zagrożona przez niezwykle surową zimę, babcia i dziadek postanowili użyć ostatniego listka koniczyny, aby zapewnić mieszkańcom bezpieczeństwo i ciepło. Ich poświęcenie sprawiło, że zima była łagodniejsza, a wioska przetrwała bez większych strat. Od tamtej pory babcia i dziadek stali się jeszcze bardziej szanowani i kochani przez wszystkich. A koniczyna? Rozkwitła na wiosnę, przynosząc ze sobą nowe nadzieje i obietnicę szczęścia dla każdego, kto miał dobre serce. Taka historia może być pięknym przypomnieniem, że największe skarby to te, które dzielimy z innymi, a prawdziwe szczęście znajduje się w prostych chwilach spędzonych z bliskimi.

- JA do AI: dziękuję 😊

Refleksja: Och, my to mamy szczęście, że możemy mieć babcię i dziadka.

15 Uwaga autorki: odpowiedź AI bez poprawek, co świadczy o autentyczności i niedoskonałości AI.

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Dolnośląskiego, akredytowaną przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Posiada siedzibę główną we Wrocławiu oraz Filie w trzech lokalizacjach: w Jeleniej Górze, Legnicy i Wałbrzychu obejmując zasięgiem całe województwo dolnośląskie.

Zajmuje się organizacją i prowadzeniem różnorodnych form doskonalenia kadry kierowniczej szkół i placówek oświatowych oraz nauczycieli. Proponuje realizację programów wsparcia szkół w ich projakościowym rozwoju. Jest organizatorem wydarzeń edukacyjnych o charakterze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. W ramach statutowych zadań prowadzi działalność promocyjno-wydawniczą oraz konsultacje dla nauczycieli. Współpracuje z szeroko pojętym środowiskiem edukacyjnym - instytucjami działającymi na rzecz oświaty, wyższymi uczelniami, pracodawcami. Bierze udział w projektach LekcjaEnter, ORE i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej.

Zapraszamy dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli do skorzystania z naszej oferty szkoleniowej. Proponujemy formy tradycyjne i prowadzone zdalnie. Różnorodna problematyka szkoleń zapewni Państwu podnoszenie kompetencji zawodowych w różnych obszarach, również związanych z realizacją kierunków polityki oświatowej państwa i województwa dolnośląskiego. Zapraszamy na stronę dodn.dolnyslask.pl/oferta/

Działamy skutecznie i profesjonalnie. Realizujemy różnorodne formy szkolenia: warsztaty, rady szkoleniowe, seminaria, konferencje i inne wydarzenia edukacyjne.

Oferta szkoleń jest różnorodna, z uwzględnieniem zgłoszonych przez Państwa potrzeb. Realizujemy międzynarodowe projekty edukacyjne.

Dedykujemy Państwu serię wydawniczą „Skrypty belfra” i „Skrypty metodyczne”.

Nie pozostajemy obojętni na bieżące problemy nauczycieli - nasi konsultanci i doradcy metodyczni prowadzą konsultacje indywidualne, w tym on-line.

ZAPRASZAMY

dodn.dolnyslask.pl